

سمینار حسابداری دارایی‌های نامشهود و قوانین حاکم بر آن

۳۱ مرداد ۱۴۰۳
مشهد مقدس

حسابداری و ارزشگذاری دارایی های نامشهود



نقش و اهمیت داراییهای نامشهود

- داراییهای مشهود به عنوان بخشی از مجموع داراییها، در طی پنجاه سال گذشته به طرز چشمگیری کاهش یافته است. امروزه شرکتها **ارزش** را به میزان **فزاینده** ای از طریق داراییهای نامشهود مانند داراییهای فکری، فناوری، یا شهرت ایجاد می کنند.
- بسیاری از شرکتهای معروف، بخش اعظم **ثروت** خود را از محل داراییهای نامشهود کسب میکنند. برای مثال شرکت **مایکروسافت** از طریق نرم افزار و شرکت **فایزر** از طریق حقوق اختراع دارو درآمد سرشاری را کسب می کنند (کیزو و همکاران، ۲۰۰۷).
- همچنین گسترش نقش این دارایی ها در **ارزش آفرینی** برای واحد تجاری، بر میزان حساسیت و اهمیت گزارشهای این داراییها می افزاید.

دلایل لزوم شناسایی داراییهای نامشهود در دفاتر

- تجربه مخابرات وینستار امکان **از بین رفتن سریع ارزش دارایی های نامشهود** نمایان می سازد درست قبل از اعلام ورشکستگی، این شرکت ۵ میلیارد دلار دارایی را فهرست کرده بود که بخش زیادی از آن را دارایی های نامشهود مربوط به پایگاه های مشتریان تشکیل می داد در طی فقط چند ماه ارزش دارایی این شرکت تنها به ۴۲ میلیون دلار رسید.
- آلن گرینزپان رئیس سابق بانک مرکزی آمریکا در ارتباط با دارایی های نامشهود می گوید:
"اگر منشا ایجاد ارزش افزوده شرکتی عمدتاً به صورت ذهنی و مجزا از داراییهای فیزیکی باشد آن شرکت **به طور ذاتی آسیب پذیر** است اعتماد و شهرت می تواند در طی یک شب از بین برود اما کارخانه نمی تواند."
- وجود دارایی های نامشهود و نقش آن در ایجاد ارزش برای واحدهای تجاری، واقعیتی انکارناپذیر است که **شناخت، اندازه گیری و ارائه اطلاعات آن** را ضروری می سازد.
- اصلاح ترازنامه شرکتها برای **تعیین ارزش واقعی داراییها و سرمایه** شرکتها از دیگر دلایل ضرورت شناسایی داراییها است. امکان تجدیدارزیابی و افزایش سرمایه ازمحل آن بدون پرداخت مالیات با رعایت الزامات تبصره ۱ ماده ۱۴۹ ق.م.م. نیز فراهم می گردد.
- **تعیین معیارهای شناخت، تعیین ارزش، مبادله، ارائه و افشای اطلاعات** مربوط به دارایی های نامشهود موضوع حسابداری این داراییها است.

تعریف داراییهای نامشهود و بیان ویژگی های آن

- دارایی نامشهود یک دارایی قابل تشخیص غیر پولی و فاقد ماهیت عینی است.
- دارایی نیز حقوق نسبت به منافع اقتصادی آتی یا سایر راههای دستیابی مشروع به آن است که در نتیجه معاملات یا سایر رویدادهای گذشته به کنترل واحد تجاری درآمده است.
- دارایی نامشهود دارای دو ویژگی اصلی به شرح زیر می باشد:
- الف : ماهیت غیر عینی و غیر پولی : برخلاف دارایی مشهودی از قبیل زمین و ساختمان، ارزش دارایی نامشهود از حقوق و منافع همراه آنها ناشی می شود. دارایی هایی از قبلی سپرده های بانکی، حسابهای دریافتنی و سرمایه گذاریهایی بلند مدت در اوراق مشارکت نیز فاقد ماهیت فیزیکی هستند، اما به عنوان دارایی های نامشهود طبقه بندی نمی شوند زیرا جزء اقلام غیر پولی نمی باشد. ممکن است اینگونه تصور شود که اوراق مالکانه مانند سهام عادی دارای ماهیت غیر عینی و غیر پولی است و باید جزء داراییهای نامشهود طبقه بندی شود. در حالت کلی این قبیل دارایی ها ابزارهای مالی هستند و ارزش آنها از حقوق (ادعا) نسبت به دریافت جریانهای نقدی در آینده ناشی می شود نه بکارگیری آنها توسط واحد تجاری. لذا ابزارهای مالی جزءدارایی های نامشهود طبقه بندی نمی شود.

تعریف داراییهای نامشهود و بیان ویژگی های آن

- **ب: قابلیت های تشخیص:** علیرغم داشتن ماهیت غیر عینی، دارایی نامشهود باید قابلیت تشخیص داشته باشد. یعنی **بتوان آن را از سرقفلی واحد تجاری متمایز کرد** (از قبیل حق اختراع و حق تالیف). به این ترتیب سرقفلی واحد تجاری که از کل واحد تجاری یا سایر داراییهای واحد تجاری قابل تشخیص نیست به عنوان دارایی نامشهود شناسایی نمی شود، اگرچه دارای منافع اقتصادی آتی باشد.
- براساس استاندارد حسابداری شماره ۱۷، یک دارایی هنگامی **معیار قابلیت تشخیص** در تعریف دارایی نامشهود را احراز میکند که **یکی از شرایط** زیر را داشته باشد:
- **الف: جداسدنی باشد،** یعنی بتوان آن را به منظور فروش، انتقال، اعطای حق امتیاز، اجاره یا مبادله (به صورت جداگانه یا همراه با یک قرارداد، دارایی یا بدهی مرتبط) از واحد تجاری جدا کرد، **یا**
- **ب: از حقوق قراردادی یا سایر حقوق قانونی ناشی شود،** صرف نظر از اینکه آیا چنین حقوقی قابل انتقال یا جداسدنی از واحد تجاری یا سایر حقوق و تعهدات باشد یا خیر.

تعریف داراییهای نامشهود و بیان ویژگی های آن

- **قابلیت جدا سازی** به معنای آن است که واحد تجاری می تواند دارایی را از سایر دارایی ها جدا سازد و آن را به عنوان دارایی **مجزا به فروش** برساند. دارایی نه تنها باید به عنوان یک قلم مجزا باشد، بلکه باید **قابلیت انتقال به غیر** را نیز داشته باشد.
- دارایی هایی از قبیل ویژگیهای اخلاقی کارکنان رده بالا و روابط با مشتریان ممکن است قابل توصیف باشند و اقداماتی برای اصلاح سطح آنها در واحد تجاری انجام شود. اما این گونه داراییها را نمیتوان به واحد تجاری دیگر انتقال داد.
- دلیل دیگر برای تفکیک پذیر بودن دارایی قبل از شناسایی، آن است که **قابلیت اندازه گیری** دارایی را آسانتر میکند. دارایی های قابل تمیز دارای بازارهایی هستند که قیمت آنها را میتوان در آن تعیین نمود.
- در بسیاری از موارد (نه همیشه) امکان مبادله داراییهای قابل جدا سازی وجود زیرا واحد تجاری دارای حق قراردادی یا قانونی برای انجام معامله می باشد. با این حال برخی حقوق قراردادی یا قانونی نسبت به منافع اقتصادی، به آسانی قابل جدا سازی از کل واحد تجاری نمی باشد. برای **مثال** طبق قوانین، **برخی مجوز های اعطا شده به واحد تجاری، فقط از طریق فروش کل واحد تجاری قابل انتقال است.**

انواع دارایی نامشهود

- دارایی های نامشهود مرتبط با بازاریابی
- دارایی های نامشهود مرتبط با مشتریان
- دارایی های نامشهود مرتبط با هنر
- دارایی های نامشهود مرتبط با قرارداد
- دارایی های نامشهود مرتبط با فناوری



نمونه هایی از داراییهای نامشهود

شرح	حقوق قرار دادی/ قانونی	قابل جدا سازی	شرح	حقوق قرار دادی/ قانونی	قابل جدا سازی
داراییهای نامشهود مرتبط با بازریایی :			دارایی های نامشهود مرتبط با هنر :		
علائم تجاری، نامهای تجاری	✓		نقشهها و اوپراها	✓	
پوشاک تجاری (رنک، شکل یا طراحی منحصر به فرد)	✓		کتابها، مجلات، روزنامه ها، سایر کارهای ادبی	✓	
لوگوی روزنامه	✓		کارهای موزیکال	✓	
نامهای پایگاه اینترنتی	✓		عکسها، تصاویر	✓	
دارایی های نامشروط مرتبط با مشتري :			برنامه های تصویری و صوتی شامل تصاویر متحرک، فیلمهای		
فهرست مشتریان		✓	موزیکال، برنامه های تلویزیونی	✓	
تراکم سفارشات یا تولید (تقاضای بیش از ظرفیت)	✓				
قرار داد های مشتری و مناسبات با مشتری	✓				

نمونه هایی از داراییهای نامشهود

شرح	حقوق قرار دادی/ قانونی	قابل حداسازی	شرح	حقوق قرار دادی/ قانونی	قابل حداسازی
داراییهای نامشهود مرتبط با قرارداد :			داراییهای نامشهود مرتبط با فناوری :		
مجاز و حق امتیاز	✓		فناوری اختراع شده	✓	
قراردادهای تبلیغات، ساخت، مدیریت، خدمت یا عرضه	✓		نرم افزار رایانه ای و عملیات پوشش دهی	✓	
قراردادهای اجاره	✓		فناوری اختراع نشده	✓	
مجوزهای ساخت	✓		پایگاههای اطلاعاتی	✓	
قراردادهای فرانشیز	✓		اسرار بازرگانی از قبیل فرمولها، فرآیندها، دستورالعمل ها(راهنما)	✓	
حقوق فعالیت و پخش برنامه					
استفاده از حقوقی مانند حفاری، منابع آبی، فضا، معادن، قطع					
درختان جنگلی و مجوزه های استفاده از آزاد راه، جاده و راه آهن	✓				
قرار دادهای خدماتی از قبیل قراردادهای خدمات رهن	✓				
قراردادهای استخدام	✓				

دارایی های نامشهود مرتبط با بازاریابی

- شرکت ها عمدتاً دارایی های نامشهود مرتبط با بازاریابی را در کسب بازار یا ترویج محصولات یا خدمات استفاده می کنند. مثال هایی از این دارایی ها شامل **علائم تجاری** یا **نام های تجاری**، **لوگوی روزنامه** و **نامهای پایگاه اینترنتی** می باشد. متداول ترین شکل دارایی نامشهود مرتبط با بازاریابی، **علائم تجاری** یا **نام تجاری** است.
- طبق ماده ۱ قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب تیرماه ۱۳۱۰ علامت تجاری عبارت است از هر قسم علامتی اعم از نقش تصویر، رقم، حرف، عبارت، مهر، لفاف و غیر آن که برای امتیاز تشخیص محصول صنعتی یا تجاری یا فلاحتی اختیار می شود. "علامت تجاری در صورتی که در مراجع قانونی ذی ربط ثبت شده باشد، قابل نقل و انتقال است. **مدت اعتبار علامت تجاری** طبق ماده ۱۴ قانون مذکور **۱۰ سال** و بعد از آن نیز **قابل تمدید** است و در واقع **عمر مفید آن نامعین** می باشد. نام های تجاری مانند زمزم، مینو، تبرک، سمند و مهستان هویت محصول را در ذهن مشتری مجسم می کند و موجب گسترش بازار برای آن می شود.
- چنانچه واحد تجاری علامت تجاری یا نام تجاری را **تحصیل** کند، **مخارج تحصیل** آن را به حساب دارایی منظور می کند. چنانچه علامت تجاری یا نام تجاری **در واحد تجاری ایجاد** شود، **مخارج مربوط به محافظت** آن از قبیل حق الزحمه های حقوقی، کارمزد ثبت، مخارج طراحی، حق الزحمه های مشاوره و مخارج دفاع حقوقی موفقیت آمیز به حساب دارایی منظور می گردد.

دارایی های نامشهود مرتبط با مشتریان

- دارایی های نامشهود مرتبط با مشتریان تعامل با اشخاص برون سازمانی ایجاد می شود نمونه هایی از این نوع دارایی های نامشهود شامل فهرست مشتریان، تراکم سفارشات تولید، مناسبات قراردادی و غیر قراردادی با مشتریان می باشد.

دارایی های نامشهود مرتبط با هنر

- داراییهای نامشهود مرتبط با هنر، شامل حقوق مالکیت بازیها، آثار ادبی، کارهای موزیکال، تصاویر، عکسها، فیلمها و برنامه های سمی و بصری است. حق انتشار از مالکیت این حقوق محافظت میکند.
- حق انتشار، یک حق اعطا شده دولتی است که تمام مولفان، نقاشان، موسیقی دانان، مجسمه سازان و سایر هنرمندان در مورد ابداعات و آثار خود از آن برخوردار می باشند. حق انتشار در ایران به میزان عمر ابداع کننده به علاوه ۳۰ سال و در بعضی کشورها به میزان عمر ابداع به علاوه ۷۰ سال اعطا می شود.
- حق انتشار به مالک وارث آن، حق انحصاری تولید مجدد فروش یک اثر هنری یا منتشر شده را می دهد. حقوق انتشار، قابل تمدید نمی باشند.

دارایی های نامشهود مرتبط با هنر

- حقوق انتشار می تواند ارزشمند باشد. برای مثال، اتمام عمر قانونی **حق انتشار میکی ماوس** (اثر کارتونی آمریکایی) بر فروش میلیارد ها دلار از محصولات و خدمات (شامل پارکهای هنری) مربوط به میکی ماوس تاثیر گذاشت. این حق انتشار به قدری ارزشمند بود که دیسنی و بسیاری دیگر از شرکتهای بزرگ تفریحی در تلاش برای **تمدید عمر حق انتشار از ۵۰ به ۷۰ سال به دیوان عالی اقامه دعوی کردند**. مثال دیگر از ارزش این دارایی های نامشهود، ریلی یوزفول گروپ است که مالک حق انتشار موسیقی های بسیار معروف می باشد. داراییهای فیزیکی و مشهود این شرکت اندک است اما بر اساس برآوردهای تحلیلگران، این شرکت بالغ بر ۳۰۰ میلیون دلار ارزش دارد.
- **معمولا عمر مفید حق انتشار، کمتر از عمر قانونی آن است**. بنابراین، شرکت ریلی یوزفول گروپ باید بهای تمام شده حقوق انتشار خود را طی سال تخصیص دهد که انتظار می رود از منافع آن استفاده نماید. مشکلات تعیین تعداد سال هایی که واحد تجاری در حالت عادی منافع را دریافت خواهد کرد شرکتی مثل ریلی یوزفول گروپ را به مستهلک ساختن این مخارج طی دوره ای نسبتا کوتاه مدت ترغیب می کند.

دارایی های نامشهود مرتبط با قرارداد

- دارایی های نامشهود مرتبط با **قرارداد**، نشان دهنده ارزش حقوقی هستند که از توافقات قراردادی حاصل می شوند. نمونه هایی از این داراییها شامل قراردادهای **فرانشیز و مجوز**، **پروانه ساخت**، **حقوق پخش برنامه**، و **قراردادهای خدمات یا تامین** می باشد. متداولترین شکل دارایی نامشهود مرتبط با قرارداد، **فرانشیز** است.
- **فرانشیز** یک توافق قراردادی است که براساس آن، صاحب فرانشیز، حق فروش محصولات یا خدمات معین، استفاده از علائم تجاری یا نامهای تجاری معین، یا انجام وظایف معین (معمولا در یک حوزه جغرافیایی مشخص) را به تحصیل کننده امتیاز واگذار میکند. صاحب فرانشیز (دارنده فکر یا محصول منحصر به فرد)، **در قالب حق اختراع، حق انتشار، یا علامت تجاری یا نام تجاری** از فکر یا محصول خود **محافظت** می کند. تحصیل کننده فرانشیز، حق بهره برداری از ایده یا محصول صاحب فرانشیز را به وسیله امضای قرارداد فرانشیز به دست می آورد.

دارایی های نامشهود مرتبط با قرارداد

- شهرداری (یا سایر دستگاهها) و شرکتی که از **اموال عمومی** استفاده میکند، اغلب وارد نوع دیگری از قراردادهای فرانسیز می شود. در این گونه موارد، شهرداری جهت ارائه خدمات به مردم، **اجازه استفاده از اموال عمومی را به شرکت خصوصی می دهد**. نمونه هایی از این موارد شامل استفاده از آبهای عمومی برای انجام خدمات حمل و نقل، استفاده از زمین عمومی برای خطوط تلفن یا برق، استفاده از خطوط تلفن برای تلویزیون کابلی، استفاده از خیابانهای شهر برای خط اتوبوس، یا استفاده از **امواج فضا برای پخش برنامه های رادیو یا تلویزیون** می باشد. این قبیل حقوق فعالیت که از طریق انعقاد قرارداد با واحدها یا نمایندگیهای دولتی تحصیل میشوند، غالباً **امتیاز یا مجوز** نامیده می شوند.

- فرانسیزها و امتیازها ممکن است برای دوره زمانی **معین، دوره زمانی نامعین، و یا دائمی** باشد. شرکت تحصیل کننده فرانسیز یا امتیاز، حساب دارایی نامشهود با عنوان فرانسیز یا امتیاز را تنها در صورت فراهم بودن امکان شناسایی مخارج تحصیل حق فعالیت (از قبیل پیش پرداخت به صورت یکجا یا پرداخت کارمزدهای قانونی و سایر مخارج)، در دفاتر خود ثبت می کند.

دارایی های نامشهود مرتبط با قرارداد

- شرکت باید بهای تمام شده فرانشیز یا امتیاز با **عمر مفید معین** را در طی عمر مفید آن **مستهلك نماید**، اما فرانشیز با **عمر نامعین** یا فرانشیز دائمی **مستهلك نمی شود**. برای تحصیل حق امتیاز و فرانشیز، مبالغی به طور یکجا در زمان انعقاد قرارداد، در طول قرارداد و یا ترکیبی از این دو شیوه، پرداخت می شود. مبالغی که در ابتدا یکجا پرداخت می شود، در صورت احراز شرایط، به عنوان دارایی نامشهود شناسایی میشود. پرداختهای سالانه انجام شده طبق قرارداد فرانشیز باید در دوره تحمل به عنوان هزینه عملیاتی ثبت گردد زیرا حقوق آتی در مورد استفاده از اموال عمومی ایجاد نمیکند.
- **وجوه پرداخت شده به شرکتهای دولتی بابت حق امتیاز و اشتراک** استفاده دائمی از خدمات عمومی مانند **برق، آب، تلفن و گاز** نیز در زمان تحصیل به عنوان **دارایی نامشهود** شناسایی و ثبت می شود زیرا از حقوق قانونی یا قراردادی ناشی شده و قابل جداسازی و واگذاری می باشد.
- مخارج مربوط به تحصیل امتیاز **تغییر کاربری تراکم مازاد املاک** دارای منافع اقتصادی آتی است که دوره استفاده آن به عمر مفید ساختمان محدود نمی شود و عمر مفید آن نامعین است. باتوجه به اینکه مخارج مزبور مرتبط با یک عنصر عینی (یعنی زمین یا ساختمان) است، لذا این مخارج به **بهای تمام شده زمین** مربوط منظور می گردد و به عنوان **دارایی نامشهود محسوب نمی شود**.

دارایی های نامشهود مرتبط با فناوری

- دارایی های نامشهود مرتبط با فناوری به ابداعات یا یا پیشرفت های فنی مربوط است. نمونه هایی از این دارایی های حق استفاده از فناوری اختراع شده و اسرار بازرگانی است که اداره ثبت اختراعات و علائم تجاری اعطا می کند.
- حق اختراع، حقی است که به دارنده آن مکان استفاده، تولید، فروش و کنترل محصول، فرایند یا فعالیت ابداعی را می دهد و نقص آن توسط دیگران مجاز نیست طبق ماده ۳۳ قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب تیرماه ۱۳۱۰ "مدت اعتبار ورقه اختراع به تقاضای مخارع پنج یا ده یا پانزده و یا منتهی بیست سال است". در مدت مزبور حق انحصاری ساخت یا فروش یا اعمال و یا استفاده از اختراع، در صورت تصریح در ورقه اختراع، منحصرأ در اختیار مخترع یا قائم مقام قانونی اوست. با این حق انحصاری می توان ثروت زیادی را کسب کرد. برای مثال ، شرکت هایی از قبیل مرک، پولاوید و زیراکس بر پایه حق اختراع تشکیل شدند.
- دو نوع اصلی حق اختراع عبارتند از: حق اختراع محصول، که محصولات فیزیکی واقعی را تحت پوشش قرار می دهد و حق اختراع فرایند، که ناظر بر فرایند تولید محصولات می باشد.

دارایی های نامشهود مرتبط با فناوری

- **محافظت و دفاع از حق اختراع** در مقابل سوء استفاده دیگران امری ضروری است. بنابراین، مخارج دفاع موفقیت آمیز از اعتبار قانونی حق اختراع به حساب **دارایی** منظور می شود زیرا به حفظ منافع حق اختیار در طی عمر اقتصادی باقی مانده آن منجر می گردد با این حال چنانچه حل و فصل دعوای حقوقی در مورد حق اختراع طول بینجامد برخی از شرکت ها ممکن است مخارج حقوقی را به دلیل وجود **ابهام در موفقیت نهایی در دادخواهی**، در زمان وقوع به حساب **هزینه** منظور نمایند.
- چنانچه دعوای حقوقی **موفقیت آمیز نباشد**، باید تمامی مخارجی که قبلا به حساب دارایی منظور شده است به همراه مبلغ دفتری باقیمانده حق اختراع به حساب **هزینه** منتقل شود زیرا دارایی منافع آتی نمی باشند. با این حال چنانچه شرکتی مخارج حقوقی را به هزینه دوره منتقل کند و سپس در دعوای حقوقی برنده شود، تعدیل سنواتی انجام نمی دهد.

شناسایی مخارج در ارزیابی اولیه دارایی های نامشهود



- داراییهای نامشهود **خریداری شده** از اشخاص ثالث همانند سایر داراییها به بهای تمام شده ثبت میشود. بهای تمام شده دارای نامشهود متشکل از **بهای خرید** (شامل عوارض مالیات غیر قابل استرداد خرید) و هر گونه **مخارج مرتبط مستقیمی** است که برای آماده سازی دارایی جهت استفاده مورد نظر تحمل می شود. مخارج مستقیم، مانند حق الزحمه های خدمات حقوقی و مخارج آزمایش کارکرد صحیح دارایی است.

شناسایی مخارج در ارزیابی اولیه دارایی های نامشهود

- در صورت خرید دارایی با شرایط اعتباری، بهای تمام شده معادل بهای بهای نقدی است. تفاوت بهای نقدی با مجموع پرداختها، به عنوان هزینه مالی در دوره های استفاده از اعتبار شناسایی می شود مگر اینکه به موجب استاندارد حسابداری شماره ۱۳ با عنوان حسابداری مخارج تامین مالی، حائز شرایط منظور شدن در بهای تمام شده دارایی باشد.

- نمونه هایی از مخارجی که در بهای تمام شده دارایی نامشهود **منظور نمی شود** عبارتند از (بند ۲۳ استاندارد حسابداری ۱۷):

الف . مخارج معرفی یک محصول یا خدمت جدید مانند مخارج **تبلیغات**،

ب . مخارج انجام فعالیت تجاری در یک محل جدید یا با یک گروه جدید از مشتریان مانند مخارج **آموزش کارکنان**، و

پ. مخارج **اداری، عمومی و فروش**

دارایی های نامشهود ایجاد شده در واحد تجاری

- شیوه تعیین بهای تمام شده در مورد دارایی های نامشهود **ایجاد شده در واحد تجاری** همانند دارایی های نامشهود خریداری شده است. با این حال اثبات احراز شرایط شناخت این گونه دارایی ها مشکل است مراحل ایجاد دارایی نامشهود در واحد تجاری به دو بخش تقسیم می شود (بند ۳۹ استاندارد حسابداری ۱۷):

الف. مرحله تحقیق ب. مرحله توسعه

مخارج انجام شده در **مرحله تحقیق** در زمان وقوع به عنوان هزینه شناسایی می شود مخارج انجام شده در مرحله توسعه صورتی که تمام شرایط لازم را (که در ادامه تشریح خواهد شد) داشته باشد جز بهای تمام شده دارایی منظور می شود.



بهای تمام شده دارایی نامشهود ایجاد شده در واحد تجاری

- بهای تمام شده یک دارایی نامشهود ایجاد شده در واحد تجاری، شامل تمام مخارج ضروری است به طور مستقیم یا بر اساس مبانی تخصیص معقول و یکنواخت قابل عین حساب به ایجاب تولید و آماده سازی دارایی برای استفاده مورد نظر مدیریت می شود نمونه هایی از مخارج قابل انتساب به بهای تمام شده دارایی نامشهود به شرح زیر است (بند ۵۲ استاندارد حسابداری ۱۷):

الف. مواد و خدمات استفاده شده برای ایجاد دارایی نامشهود

ب. حقوق و مزایای کارکنانی که در ایجاد دارایی نقش داشته اند

پ. مخارج ثبت حقوقی قانونی

ت. استهلاک به اختراع و حق امتیازی که برای ایجاد دارایی نامشهود بکار می رود و

ث. استهلاک دارایی های ثابت مشهود مورد استفاده در ایجاد دارایی نامشهود

بهای تمام شده دارایی نامشهود ایجاد شده در واحد تجاری

- **زیانهای عملیاتی اولیه** که تا قبل از رسیدن به سطح عملکرد برنامه‌ریزی شده دارایی ایجاد شود (در مرحله تولید آزمایشی یا عرضه اولیه قبل از رسیدن به تولید انبوه تجاری)، هزینه‌های ناشی از **عدم کارایی و مخارج آموزش کارکنان جهت استفاده** عملیاتی از دارایی (**نه ساخت آن**)، در بهای تمام شده دارایی نامشهود ایجاد شده در داخل واحد تجاری **منظور نمی‌شود**.
- اما مخارج آزمایش کارکرد صحیح دارایی در مرحله قبل عرضه به بازار بعنوان مخارج قابل احتساب به بهای تمام شده می باشد (بند ۵۳ و ۲۲ استاندارد حسابداری ۱۷).
- مخارج مربوط به تحصیل یا ایجاد اقلام نامشهود که در **صورت‌های مالی قبلی به عنوان هزینه شناسایی شده است، نباید بعداً** به عنوان بخشی از **بهای تمام شده** یک دارایی نامشهود شناسایی شود (بند ۵۷ استاندارد حسابداری ۱۷).

گزارش دارایی نامشهود



گزارش دارایی نامشهود

- فرایند گزارش یک قلم در صورت های مالی **شناخت** نامیده می شود یک قلم هنگامی به عنوان دارایی نامشهود در صورت های مالی گزارش می شود که شرایط زیر برقرار باشد .
 - الف. آن قلم با تعریف دارایی های نامشهود مطابقت داشته باشد،
 - ب. جریان منافع اقتصادی عادی دارایی به درون واحد تجاری محتمل باشد و
 - پ. بهای تمام شده دارایی به گونه اتکا پذیر قابل اندازه گیری باشد.
- در مورد شرایط اول در بخش های قبلی آشنایی کافی با تعریف و ویژگی های دارایی نامشهود بود پیدا کرده ایم. در ادامه **محتمل بودن جریان منافع اقتصادی آتی** و **قابلیت اندازه گیری** بهای تمام شده به نحو اتکا پذیر تشریح می شود .

محتمل بودن جریان منافع اقتصادی آتی

- منافع اقتصادی آتی یک دارایی به معنای توان بالقوه آن جهت کمک مستقیم یا غیرمستقیم به جریان وجوه نقد دو واحد تجاری است با توان ممکن است این توان ممکن است در اشکال گوناگون از قبیل **توان استفاده در تولید یا ارائه خدمات توان فروش یا معاوضه کالاها یا توان استفاده از ارزش های آن برای استقراض یا اجاره دادن توانایی تبدیل به وجوه نقد یا توانایی کاهش جریان خروجی وجوه نقد (مثل کاهش هزینه تولید از طریق کاربرد یک فرآیند تولید جایگزین) تجلی یابد.**
- جریان منافع اقتصادی آتی ناشی از یک دارایی نامشهود ممکن است شامل **درآمد عملیاتی حاصل از فروش کالا یا خدمات، صرفه جویی در مخارج** یا سایر منافع باشد که از کاربرد دارایی توسط واحد تجاری عاید می شود. برای مثال، بکارگیری دانش فنی جدید در فرایند تولید ممکن است به جای افزایش درآمد عملیاتی آتی، مخارج تولید را کاهش دهد (بند ۱۶ استاندارد حسابداری ۱۷).
- محتمل بودن جریان منافع اقتصادی آتی نیز به مفهوم بالا بودن **امکان وقوع جریان های نقدی آتی به میزان منطق و معقول نسبت به عدم وقوع آن** است.

محتمل بودن جریان منافع اقتصادی آتی

- آیا محتمل بودن جریان منافع اقتصادی آتی مستلزم داشتن **کنترل** (منع دیگران از استفاده بدون اجازه) بر آن دارایی است؟
- آیا **ثبت قانونی** دارایی نامشهود شرط لازم برای کنترل است؟
- **چگونه** یک واحد تجاری می تواند بدون ثبت قانونی دارایی نامشهود، بر آن کنترل داشته باشد؟

پاسخ در بند ۱۷ استاندارد حسابداری ۱۷

محتمل بودن جریان منافع اقتصادی آتی

- توانایی استفاده از دارایی نامشهود، مستلزم داشتن کنترل بر آن دارایی است. یک واحد تجاری هنگامی بر دارایی کنترل دارد که هم قدرت کسب منافع اقتصادی آتی ناشی از آن را داشته باشد و هم بتواند از دسترسی دیگران به آن منافع جلوگیری کند.
- توان کنترل منافع اقتصادی آتی یک دارایی نامشهود معمولاً از حق قانونی مانند حق تکثیر و حق تألیف ناشی می‌شود. لیکن وجود چنین حقی، شرط لازم برای کنترل نیست چرا که واحد تجاری ممکن است از راههای دیگر، از جمله موظف کردن کارکنان به حفظ اطلاعات محرمانه، بر منافع اقتصادی آن دارایی کنترل داشته باشد (بند ۱۷ استاندارد حسابداری ۱۷).

قابلیت اندازه گیری بهای تمام شده به نحو اتکا پذیر

- **اتکا پذیری اندازه گیری** به این معنا است که مبلغ پول قلم شناسایی شده عاری از اشتباه و تمایلات جانبدارانه باشد و به طور صادقانه معرف آن چیزی باشد که مدعی بیان آن است یا به گونه ای معقول انتظار می رود بیان کند هرگاه اندازه گیری های افراد مختلف از یک قلم منجر به مبالغی شود که به نحوی با اهمیت با یکدیگر تفاوت نداشته باشد اندازه گیری انجام شده از قلم اتکا پذیر تلقی می شود در گزارش مالی از برآوردها و قضاوت ها به میزان زیادی استفاده می شود شرط اتکا اندازه گیری مانع از انجام برآوردها و قضاوت های معقول نمی باشد.
- استفاده از برآوردهای معقول در تهیه صورت های مالی امری عادی است و در صورتی که بتوان **برآورد معقولی** از یک قلم انجام داد آن قلم باید شناسایی شود.

ارزش گذاری

(دستورالعمل اجرایی نحوه ارزشگذاری دارای های نامشهود شرکتهای دانش بنیان)
موضوع جزء (ت) بند (۲) ماده ۶ آیین نامه «حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال
آفرین در حوزه اقتصاد» - ۱۴۰۲-۱۰-۰۹



دستورالعمل اجرایی نحوه ارزشگذاری دارای های نامشهود شرکتهای دانش بنیان

- ارزشگذاری: اقدام یا فرایند اظهارنظر درخصوص ارزش دارایی در یک تاریخ مشخص
- **روش** ارزشگذاری: برآورد ارزش با یکی از روشهای زیرمجموعه **رویکردهای** ارزشگذاری زیر:
- رویکرد (Approach)
- روش (Method)

ارزش گذاری بر مبنای دارایی ها (Asset Based Valuation)
• خالص ارزش دارایی ها (NAV) • ارزش جایگزینی (RV) • ارزش نقدشوندگی (LV)
ارزش گذاری بر مبنای تنزیل جریانات نقدی (Discount Cashflow Valuation)
• مدل های تنزیل سود سهام (DDM) • مدل های تنزیل جریان نقد آزاد (FCFE و FCFF) • مدل های تنزیل درآمد پسماند (RIM)
ارزش گذاری بر مبنای مقایسه (Relative Valuation)
• نسبت قیمت به فروش (P/S) • نسبت قیمت به ارزش دفتری (P/B) • نسبت قیمت به سود (P/E) • نسبت قیمت در آمد (P/R)

هزینه محور

درآمد محور

بازار محور

مزایا و معایب رویکرد های ارزش گذاری دارایی های نامشهود

نام روش	هدف	مزایا	معایب
رویکرد هزینه	محاسبه هزینه های ساخت مجدد و جایگزینی	-اطلاعات در دسترس و قابل اعتماد -اصل اقتصادی جایگزینی -ارزش پولی	-عدم انعکاس سود های آتی دارایی -مفروض بودن این موضوع که نمونه های اولیه همیشه باید ارزش ایجاد کنند
رویکرد درآمد	محاسبه ارزش دارایی با استفاده از منافعی که در آینده ایجاد می کند	-از عواملی همچون ظرفیت ایجاد درآمد، هزینه سرمایه مناسب، و ریسک مرتبط به دارایی استفاده می شود -شناخته شده و صریح -بر مبنای اصل اقتصادی انتظارات -ارزش زمانی پول	-دشوار بودن پیش بینی خالص جریان های نقدی آتی -پیچیدگی و دشواری تخمین زدن نرخ تنزیل بواسطه هزینه سرمایه و ریسک مرتبط با دارایی -داده ها و اطلاعات مورد نیاز بایستی برآورده شود
رویکرد بازار	محاسبه ارزش دارایی با استفاده از مقایسه فروش	-روش کاربردی و منطقی برای همه انواع دارایی های با نمونه بازار مشابه -اصول اقتصادی رقابت و تعادل -ارزش پولی	-بیشتر دارایی های تکنولوژیک مورد معامله قرار نمیگیرند -دارایی های نامشهود اغلب در داخل کسب و کار معامله می شود و تفکیک آن از کلیت کسب و کار دشوار می باشد

الویت بندی رویکرد های ارزش گذاری دارایی های نامشهود

دارایی نامشهود	الویت اول	الویت دوم	الویت سوم
حق اختراع	رویکرد درآمد	رویکرد بازار	رویکرد هزینه
فناوری	رویکرد درآمد	رویکرد بازار	رویکرد هزینه
حق تکثیر و انتشار	رویکرد درآمد	رویکرد بازار	رویکرد هزینه
نیروی کار ماهر	رویکرد هزینه	رویکرد درآمد	رویکرد بازار
نرم افزار توسعه یافته داخلی	رویکرد هزینه	رویکرد بازار	رویکرد درآمد
نام های تجاری	رویکرد درآمد	رویکرد بازار	رویکرد هزینه
روابط مشتری	رویکرد درآمد	رویکرد هزینه	رویکرد بازار



عناصر ارزشگذاری دارایی های نامشهود

- **پیش فرض:** فرض اصلی در خصوص **شرایط قابل اعمال** برای موضوع تحت ارزشگذاری است. (نه بر مبنای خواسته خریدار یا فروشنده بلکه براساس شرایط کسب و کار)
 - **دو پیش فرض اصلی** ارزش عبارتند از: فرض تداوم فعالیت و فرض توقف فعالیت
- **مبنای ارزش:** **مقدمات بنیادی** را مشخص می کند که ارزش باید براساس آن گزارش شود و مدل ارزشگذاری، داده ها، مفروضات و نظر نهایی درخصوص ارزش را تعیین خواهد کرد.
 - مبنای ارزش می تواند **ارزش منصفانه بازار، ارزش منصفانه** (با لحاظ کسرهای مربوط به نقد شوندگی و کنترل)، **ارزش سرمایه گذاری** (از دید یک سرمایه گذار مشخص) و **ارزش هم افزایی** (با ترکیب دو یا بیش از دو دارایی یا کسب و کار) باشد.
- **سطح ارزش:** اشاره به **اندازه و ویژگی ها، کنترل و نقد شوندگی** دارایی یا واحد تجاری تحت ارزشگذاری دارد.

چرا اغلب ارزش گذاری ها نادرست هستند:

۱. خطای تخمین



الف) تبدیل اطلاعات خام به پیش بینی
ب) تبدیل هر ارتکاب اشتباهی به خطای تخمین

۲. نا اطمینانی مختص شرکت

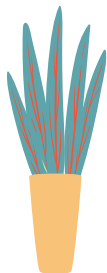


الف) احتمال عملکرد بسیار بهتر یا بدتر شرکت
ب) جریان نقدی و سودی بسیار متفاوت از پیش بینی
های انجام شده

۳. تغییرات محیط اقتصاد کلان



الف) نرخ بهره
ب) نرخ تورم



نمونه ارزشگذاری واقعی یک دارایی نامشهود- رویکرد درآمد محور

- ارزشگذاری برند شرکت ورزشی پرسپولیس (۱۴۰۰/۱۰/۳۰)

گزارش ارزشگذاری برند شرکت ورزشی فرهنگی پرسپولیس

سناریو سوم) ارزش برند بر اساس مدل KPMG

به منظور محاسبه ارزش امتیاز برند نیز طبق مدل KPMG می‌بایست ارزش حال شده حاصل ضرب درآمدهای سال‌های آتی شرکت در این نرخ را مورد سنجش قرارداد. با توجه به توضیحات فوق، جدول KPMG برای ارزشگذاری برند به شرح ذیل می‌باشد:

(ارقام به میلیارد ریال)

نرخ رشد دوره بعد از سال ۵	۱۰٪
نرخ تنزیل	۲۵٪
درآمد سال آخر	۸,۲۶۹
دوره (سال)	۵
Terminal Value	۱۹,۸۷۱

سال	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۴	۱۴۰۵
درآمد	۱,۸۱۹	۳,۳۰۰	۴,۲۷۵	۴,۸۹۳	۶,۳۶۱	۸,۲۶۹
نرخ امتیاز ویژه	-	۶۰٪				
درآمد سهم برندها	۱,۸۱۹	۱,۹۸۰	۲,۵۶۵	۲,۹۳۶	۳,۸۱۷	۴,۹۶۲
ارزش فعلی درآمد ویژه	۱,۸۱۹	۱,۵۸۴	۱,۶۴۲	۱,۵۰۳	۱,۵۶۳	۱,۶۲۶
ارزش فعلی برند بعد از ۵ سال	۷,۹۱۸					
Terminal Value	۱۹,۸۷۱					
ارزش کل برند	۲۷,۷۸۸					

$$T.V = \frac{\text{نرخ رشد تناوم فعالیت} \times (1 + \text{درآمد سال آخر})}{\text{نرخ رشد تناوم فعالیت} - \text{نرخ تنزیل}} = \frac{8.269 \times (1 + \%10)}{\%25 - \%10} = 19.871$$

طول دوره (نرخ تنزیل) (1 + %25)

نمونه ارزشگذاری واقعی یک دارایی نامشهود- رویکرد درآمد محور

- ارزشگذاری علامت تجاری شرکت پیشگامان فناوری دانش آرامیس = تپسی (۱۴۰۰/۱۰/۳۰) حالت اول

مبلغ میلیون ریال

ردیف	سال	۱۴۰۶	۱۴۰۷	۱۴۰۸	۱۴۰۹
۱	نرخ رشد سالیانه	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵
۲	سایز آبی بازار (سفر در روز)	۶,۲۴۲,۷۲۷	۶,۷۴۲,۱۴۵	۷,۱۹۸,۰۰۰	۷,۵۷۴,۸۰۰
۳	در صد بازار سهم تپسی	۲۴	۲۵	۲۶	۲۸
۴	تعداد سفر در روز	۱,۴۹۸,۲۵۴	۱,۶۸۵,۵۳۶	۱,۸۷۱,۴۸۰	۱,۹۴۷,۸۰۵
۵	کل تعداد سفر های تپسی	۱۰	۴۰	۳۵	۳۵
۶	درآمد حاصل از هر سفر	۱۲۸,۴۰۲	۱۵۴,۰۸۲	۱۸۵,۹۰۰	۲۲۱,۸۸۰
۷	مبلغ کل در آمد	۷۰,۲۱۸,۱۶۵	۹۴,۷۹۴,۴۴۲	۱۲۶,۳۰۳,۳۳۷	۱۵۷,۷۴۵,۳۳۵
۸	نرخ امتیاز ویژه	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۹	درآمد ناشی از امتیاز ویژه	۷,۰۲۱,۸۱۵	۹,۴۷۹,۴۴۲	۱۲,۵۳۰,۳۷۷	۱۵,۷۷۴,۳۳۲
۱۰	نرخ تنزیل	۲۳۰	۲۳۰	۲۳۰	۲۳۰
۱۱	ارزش فعلی ۱ ریال	-۰/۲۶۹	-۰/۲۰۷	-۰/۱۵۹	-۰/۰۹۴
۱۲	ارزش فعلی درآمد ویژه	۱,۸۸۸,۸۷۰	۱,۶۶۲,۲۴۵	۱,۹۹۲,۳۳۳	۱,۹۲۴,۴۹۲

ردیف	سال	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۴
۱	نرخ رشد سالیانه		۲۸۰	۵۲	۴۷	۳۰
۲	سایز آبی بازار (سفر در روز)	۱,۹۹۹,۹۰۹	۱,۹۹۹,۹۹۷	۳,۰۰۰,۰۰۰	۴,۴۲۴,۲۴۲	۵,۷۲۷,۲۷۳
۳	در صد بازار سهم تپسی	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۴	تعداد سفر در روز	۲۱۰,۳۸۴	۲۸۸,۶۱۰	۴۳۵,۲۸۸	۹۵۰,۹۵۶	۱,۳۳۱,۳۷۸
۵	کل تعداد سفر های تپسی	۷۹,۷۹۰,۳۱۹	۱۴۱,۸۴۳,۵۷۵	۲۲۲,۰۷۷,۴۸۲	۳۴۷,۰۹۹,۰۵۲	۴۸۵,۹۵۲,۸۳۴
۶	درآمد حاصل از هر سفر	۳۹,۵۴۶	۴۷,۱۸۹	۷۵,۰۵۱	۸۹,۶۸۹	۱۰۷,۰۰۳
۷	مبلغ کل در آمد	۳,۰۳۶,۷۳۴	۶,۶۹۳,۴۱۹	۱۷,۴۱۷,۷۴۴	۳۱,۱۳۰,۹۵۰	۵۱,۹۹۸,۴۴۸
۸	نرخ امتیاز ویژه	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۹	درآمد ناشی از امتیاز ویژه	۳۰۳,۶۷۳	۶۶۹,۳۴۲	۱,۷۴۱,۷۷۴	۳,۱۱۳,۰۹۵	۵,۱۹۹,۸۴۵
۱۰	نرخ تنزیل	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰
۱۱	ارزش فعلی ۱ ریال	۱۰۰	۷۶۹	۵۹۱	۴۵۵	۳۵۰
۱۲	ارزش فعلی درآمد ویژه	۳۰۳,۶۷۳	۵۱۴,۷۴۴	۱,۰۲۹,۳۸۸	۱,۴۱۶,۴۵۸	۱,۸۱۹,۹۴۵

$$\text{Termina Value} = ((20,611,000 * (1 + 5\%)) / (30\% - 5\%)) / ((1 + 30\%)^{10})$$

$$\text{Termina Value} = 6,279,739,000,000$$

ارزش فعلی در آمد ویژه طی ده سال	۱۴,۷۸۹,۶۴۴
ارزش دوام امتیاز ویژه (TERMINA VALUE)	۶,۲۷۹,۷۳۹
جمع کل مخارج انقايي و مخارج در حال تحقق و نرم افزار شبکه و علامت تجاری	۲۱,۰۶۹,۳۸۳

نمونه ارزشگذاری واقعی یک دارایی نامشهود- رویکرد درآمد محور

- ارزشگذاری علامت تجاری شرکت پیشگامان فناوری دانش آرامیس = تپسی (۱۴۰۰/۱۰/۳۰) حالت دوم :

ردیف	سال	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷	۱۴۰۸	۱۴۰۹
۱	نرخ رشد سالیانه	٪۹	٪۸	٪۷	٪۶	٪۵
۲	سایز آبی بازار (سفر در روز)	۶,۳۲۲,۷۲۷	۶,۷۲۲,۱۵۵	۷,۱۹۸,۰۰۰	۷,۲۱۴,۰۹۵	۷,۵۷۴,۸۰۰
۳	در صد بازار سهم تپسی	٪۲۴	٪۲۵	٪۲۶	٪۲۷	٪۲۸
۴	تعداد سفر در روز	۱,۴۹۸,۲۵۴	۱,۶۸۵,۵۳۶	۱,۸۷۱,۴۸۰	۱,۹۴۷,۸۰۵	۲,۱۲۰,۹۴۴
۵	کل تعداد سفر های تپسی	۱۰	۵۴۶,۸۶۲,۷	۶۱۵,۲۲۰,۶	۷۱۰,۹۴۸,۸	۷۷۴,۱۴۴,۵۶۰
۶	درآمد حاصل از هر سفر	۹۷,۸۵۱	۱۱۷,۴۳۱	۱۴۰,۹۰۵	۱۶۹,۰۸۶	۲۰۲,۹۰۴
۷	مبلغ کل در آمد	۵۳,۵۱۱,۰۶۳	۷۲,۳۲۹,۸۲۲	۹۶,۳۵۰,۸۲	۱۲۰,۲۱۱,۴۹۳	۱۵۷,۰۷۷,۰۲۷
۸	نرخ امتیاز ویژه	٪۱۰	٪۱۰	٪۱۰	٪۱۰	٪۱۰
۹	درآمد ناشی از امتیاز ویژه	۵,۳۵۱,۱۰۶	۷,۲۳۲,۹۸۲	۹,۶۳۵,۰۸۲	۱۲,۰۲۱,۱۵۰	۱۵,۷۰۷,۷۰۳
۱۰	نرخ تنزیل	٪۳۰	٪۳۰	٪۳۰	٪۳۰	٪۳۰
۱۱	ارزش فعلی ۱ ریال	-/۳۶۹	-/۲۰۷	-/۱۵۹	-/۱۲۲	-/۹۴
۱۲	ارزش فعلی درآمد ویژه	۱,۴۳۹,۴۴۷	۱,۴۹۵,۳۴۴	۱,۵۳۰,۳۸۸	۱,۴۶۶,۵۸۰	۱,۴۷۶,۵۲۴

$$\text{Termina Value} = ((15,708,000 * (1 + 5\%)) / (30\% - 5\%)) / ((1 + 30\%)^{10})$$

$$\text{Termina Value} = 4,785,898,000,000$$

ردیف	سال	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۴
۱	نرخ رشد سالیانه		٪۸۰	۵۲	۴۷	۳۰
۲	سایز آبی بازار (سفر در روز)	۱,۰۹۰,۹۰۹	۱,۹۶۹,۶۹۷	۳,۰۰۰,۰۰۰	۴,۴۲۴,۲۴۲	۵,۷۲۷,۲۷۳
۳	در صد بازار سهم تپسی	٪۱۹	٪۲۰	٪۲۱	٪۲۲	٪۲۳
۴	تعداد سفر در روز	۲۱۰,۳۸۴	۳۸۸,۶۱۰	۶۳۵,۸۲۸	۹۵۰,۹۵۶	۱,۳۳۱,۳۷۸
۵	کل تعداد سفر های تپسی	۷۶,۷۹۰,۲۱۹	۱۴۱,۸۴۲,۵۷۵	۲۲۲,۰۷۷,۳۸۲	۳۴۷,۰۹۹,۰۵۲	۴۸۵,۹۵۲,۸۲۴
۶	درآمد حاصل از هر سفر	۳۹,۵۴۶	۴۷,۱۸۹	۵۶,۵۳۶	۶۷,۹۵۲	۸۱,۵۴۲
۷	مبلغ کل در آمد	۳۰,۳۶,۷۳۴	۶,۶۹۳,۶۱۹	۱۳,۱۱۸,۴۰۶	۲۳,۵۸۶,۰۷۴	۳۹,۶۳۵,۶۶۶
۸	نرخ امتیاز ویژه	٪۱۰	٪۱۰	٪۱۰	٪۱۰	٪۱۰
۹	درآمد ناشی از امتیاز ویژه	۳۰۳,۶۷۳	۶۶۹,۳۴۲	۱,۳۱۱,۴۰۰	۲,۳۵۸,۶۰۷	۳,۹۶۲,۵۵۶
۱۰	نرخ تنزیل	٪۳۰	٪۳۰	٪۳۰	٪۳۰	٪۳۰
۱۱	ارزش فعلی ۱ ریال	٪۱۰۰	۰/۷۶۹	۰/۵۹۱	۰/۴۵۵	۰/۳۵۰
۱۲	ارزش فعلی درآمد ویژه	۳۰۳,۶۷۳	۵۱۴,۷۲۴	۷۷۵,۳۹۸	۱,۰۷۳,۱۶۶	۱,۳۸۶,۸۹۵

۱۱,۴۶۳,۰۵۹	ارزش فعلی در آمد ویژه طی ده سال
۴,۷۸۵,۸۹۸	ارزش دوام امتیاز ویژه (TERMINA VALUE)
۱۶,۲۴۷,۹۵۷	جمع کل مخارج انتقالی و مخارج در حال تحقق و نرم افزار شبکه و علامت تجاری

نمونه ارزشگذاری واقعی یک دارایی نامشهود- رویکرد هزینه محور

- ارزشگذاری علامت تجاری شرکت پیشگامان فناوری دانش آرامیس = تپسی (۱۴۰۰/۱۰/۳۰)

بهای تمام شده هزینه های انجام شده در شرکت مورد گزارش شامل علامت تجاری و توسعه نرم افزار و توسعه بازار و ایجاد بازار و تثبیت بازار از سال ۱۳۹۵ تا پایان شهریور ۱۴۰۰ به شرح زیر میباشد .

ارزش جاری هزینه های انجام شده بر اساس شاخص بهای بانک مرکزی از سال ۱۳۹۵ الی مهر ۱۴۰۰ (اعلام شده توسط بانک مرکزی) به شرح زیر میباشد .

(میلیون ریال)

	سال	بهای تمام شده	شاخص اسفند	شاخص مهر ۴۰۰	ضریب افزایش	ارزش جاری
۱	۱۳۹۵	۲۰۱,۴۸۸	۱۰۰	۴۴۹	۴/۴۹	۹۰۴,۶۸۱
۲	۱۳۹۶	۲۷۲,۲۰۸	۱۱۰	۴۴۹	۴/۰۸	۱,۱۱۱,۱۰۳
۳	۱۳۹۷	۳۶۲,۵۹۶	۱۴۴	۴۴۹	۳/۱۲	۱,۱۳۰,۵۹۴
۴	۱۳۹۸	۱,۱۵۴,۵۸۴	۲۰۳	۴۴۹	۲/۲۱	۲,۵۵۳,۷۳۵
۵	۱۳۹۹	۶۰۹,۴۰۴	۲۹۹	۴۴۹	۱/۵۰	۹۱۵,۱۲۵
۶	۱۴۰۰	۲۷۶,۱۰۷	۴۱۱	۴۴۹	۱/۰۹	۳۰۱,۶۳۵
۷	جمع	۲,۲۲۲,۱۱۴	-	-	-	۶,۹۱۶,۸۷۳

نمونه ارزش معامله واقعی دارایی نامشهود در سایت فرابورس ایران

- فرابورس ایران - بازارها و محصولات - بازار دارایی های فکری - فهرست اوراق - فهرست اوراق معامله شده
- <https://www.ifb.ir/IPtrade.aspx>

فهرست اوراق معامله شده دارایی فکری

ردیف	نوع دارایی فکری	عنوان دارایی فکری	نوع عرضه	ارزش	تاریخ انجام معامله	وضعیت	کارگزار خریدار	کارگزار فروشنده	مدارک و مستندات
۱	اختراع	هتور ۴ سلیندر با وضعیت دنده ها و چرخ دنده ها	فروش قطعی	۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۸/۰۵/۱۳	قطعی	پارسیان	پارسیان	
۲	اختراع	فیلتر شیکونین جاذب مواد مضر و سرطانزای جود سیگار	فروش قطعی	۱۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۵/۰۶/۲۴	قطعی	سهام آشنا	سهام آشنا	
۳	اختراع	ساخت دستگاه ظرفشویی با سیستم AIR JET	فروش قطعی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۵/۰۵/۱۱	قطعی	آینده نگر خوارزمی	آینده نگر خوارزمی	
۴	اختراع	تازوی سلامتی و غذایی رژیمی هوشمند با امکان تعیین و نمایش ارزش تغذیه ای مواد غذایی با توجه به وزن آنها و با قابلیت نصب روی کلیه لوازم خانگی آشپزخانه	مجاز بهره برداری مدت معین	۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۵/۰۸/۲۲	قطعی	آینده نگر خوارزمی	آینده نگر خوارزمی	

دیدبان بازار

دیدبان بازار اوراق مشتقه

محاسبه بازده اوراق

آمار معاملات روزانه اوراق مالی اسلامی

تارنمای عرضه اولیه

سامانه فراسا

سامانه گزارش دهی تخلفات

پارامترهای بازارگردانی

فرم ها

صدای شما

فرابورس تی وی

شاخص کل هم وزن فرابورس

شاخص کل فرابورس

۱۳۹۸/۰۳/۲۸

35°C Windy

09:54

قانون حمایت از مالکیت صنعتی

مصوب ۱ خردادماه ۱۴۰۳

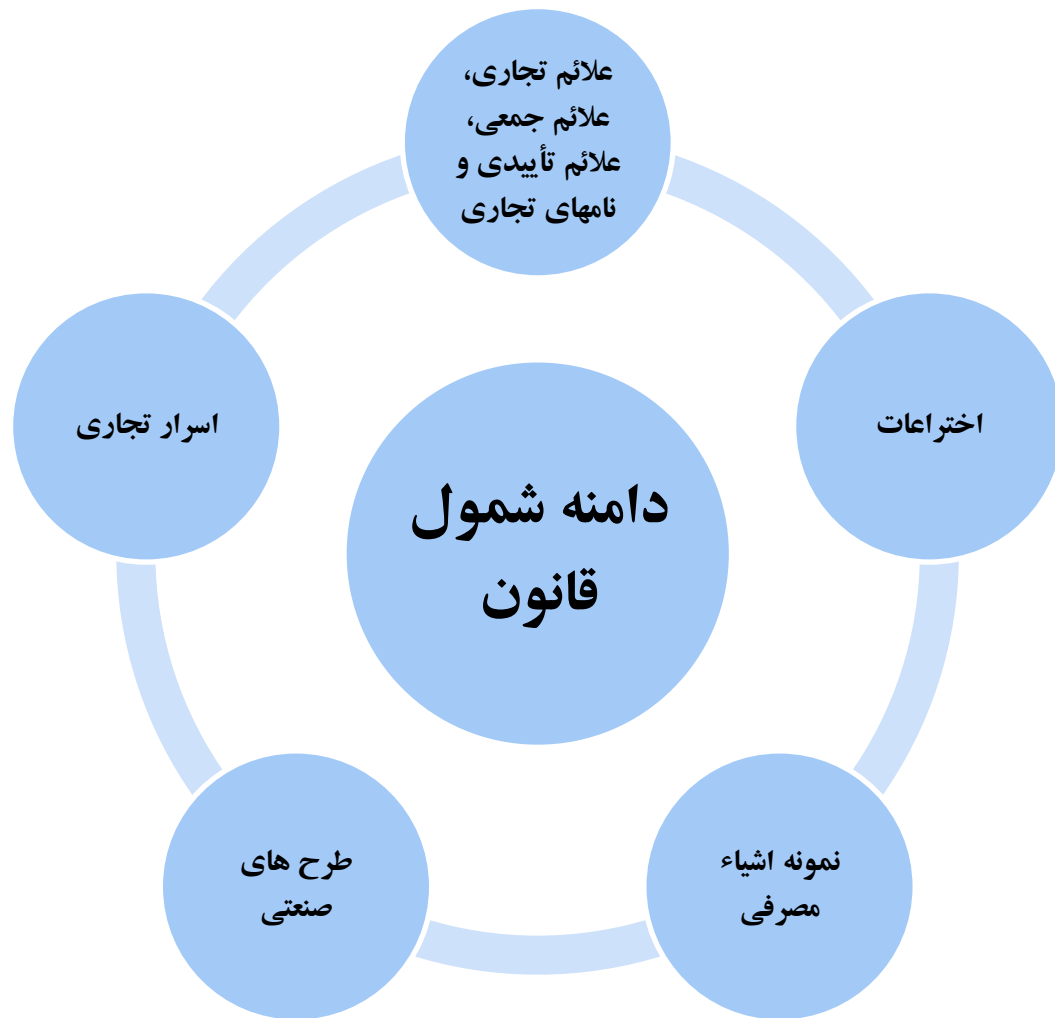


قانون ثبت اختراعات، طرح‌های
صنعتی و علائم تجاری

۱۳۸۶

قانون حمایت از
مالکیت صنعتی

۱۴۰۳



علائم تجاری، علائم جمعی، علائم تأییدی و نام‌های تجاری

علامت تجاری

هر نشان قابل رؤیتی است که کالاها یا خدمات اشخاص را از هم متمایز می‌سازد.

نام تجاری

هر اسم یا عنوانی که معرف و مشخص‌کننده شخص حقیقی یا حقوقی عرضه‌کننده کالا یا خدمت می‌باشد.

علامت جمعی

هر نشان قابل رؤیتی است که برای تمایز محصولات یا خدمات گروهی از اشخاص از محصولات و خدمات سایر اشخاص به کار می‌رود و تحت نظارت مالک علامت جمعی ثبت شده توسط اعضاء استفاده می‌شود.

علامت تأییدی

هر نشانه‌ای است که برای تأیید کیفیت یا ویژگی محصولات یا خدمات یا شیوه تولید کالا یا اجرای خدمات بکار می‌رود و هر شخصی که تأییدیه دارنده علامت یا نماینده وی را به‌دست آورد، می‌تواند از آن علامت برای کالاها یا خدمات خود استفاده کند.







آقای خان



١١٠

[illegible]



اختراع

اختراع نتیجه فکر فرد یا افراد است که راه حل عملی جدیدی را
برای حل مشکل فنی مشخص در زمینه صنعت ارائه می نماید.

فرآیند

فرآورده

جدید بودن

بدین معنا که اختراع در فن یا صنعت پیشین، وجود نداشته باشد.

شرایط اختراع

دارا بودن کاربرد صنعتی

بدین معنا که اختراع در رشته‌ای از صنعت، قابل ساخت یا استفاده باشد.

دارا بودن گام ابتکاری

بدین معنا که اختراع برای دارنده مهارت متعارف در فن یا صنعت مربوط، معلوم و آشکار نباشد.

نمونه اشیاء مصرفی

نمونه اشیاء مصرفی عبارت است از راه‌حل‌های جدید فنی در رابطه با شکل و ساختار محصول یا ترکیبی از آن‌ها که موجب بهبود عملکرد آن می‌شود.

جدید بودن

بدین معنا که اختراع در فن یا صنعت پیشین، وجود نداشته باشد.

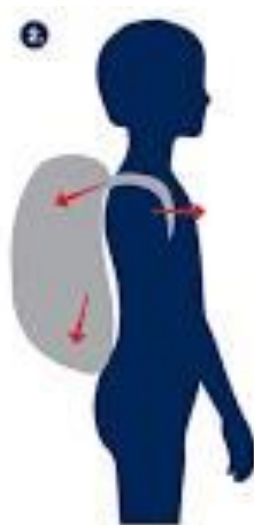
شرایط اشیاء
مصرفی

دارا بودن کاربرد صنعتی

بدین معنا که اختراع در رشته‌ای از صنعت، قابل ساخت یا استفاده باشد.



(MAIN) BACKPACK



COMPETITOR



The
help to be
that



طرح‌های صنعتی

هرگونه ترکیب خطوط یا رنگ‌ها (یا هر دو) و هرگونه شکل سه‌بعدی با خطوط، رنگها و یا بدون آنها، به گونه‌ای که چنین ترکیب یا شکل به یک فراورده صنعتی یا محصولی از صنایع دستی، شکل ظاهری و بصری خاصی را بدهد، طرح صنعتی است.

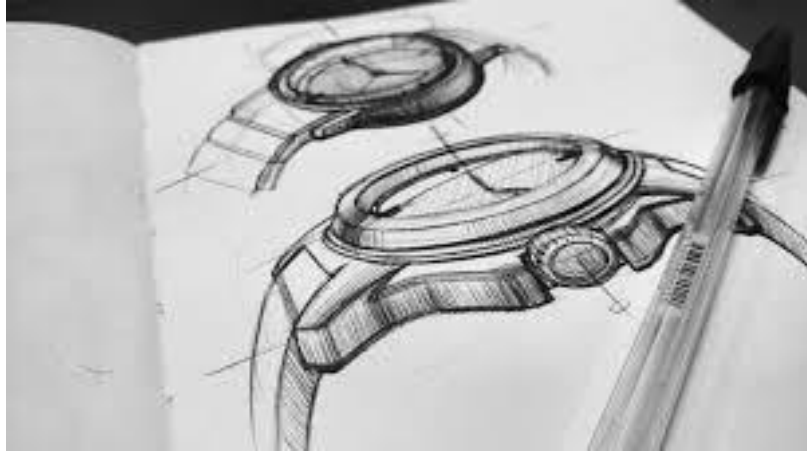
جدید بودن

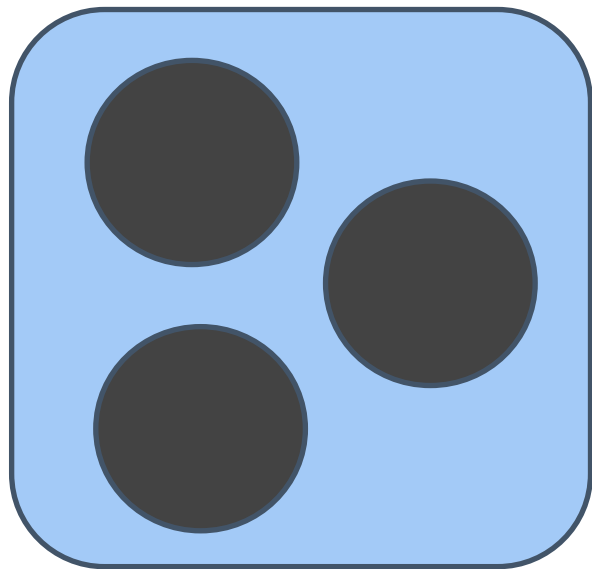
در هیچ نقطه‌ای از جهان برای عموم افشاء
نشده باشد.

شرایط طرح
صنعتی

اصیل بودن

به‌طور مستقل به‌وسیله طراح پدید آمده و
کپی یا تقلید از طرح‌های موجود نباشد.





اسرار تجاری

اسرار تجاری عبارت است از هر نوع اطلاعات تجاری که دارای ارزش اقتصادی مستقل بالقوه یا بالفعل یا ارزش رقابتی باشد و به سبب آنکه عموماً ناشناخته است و به سادگی و از طرق قانونی قابل دستیابی یا احراز نیست، دارنده قانونی، تدابیر متعارفی را برای حفظ محرمانگی آنها ترتیب داده باشد.

بند 10 استاندارد حسابداری شماره 17

یک دارایی هنگامی معیار قابلیت تشخیص را در تعریف دارایی نامشهود احراز می‌کند که یکی از شرایط زیر را داشته باشد:

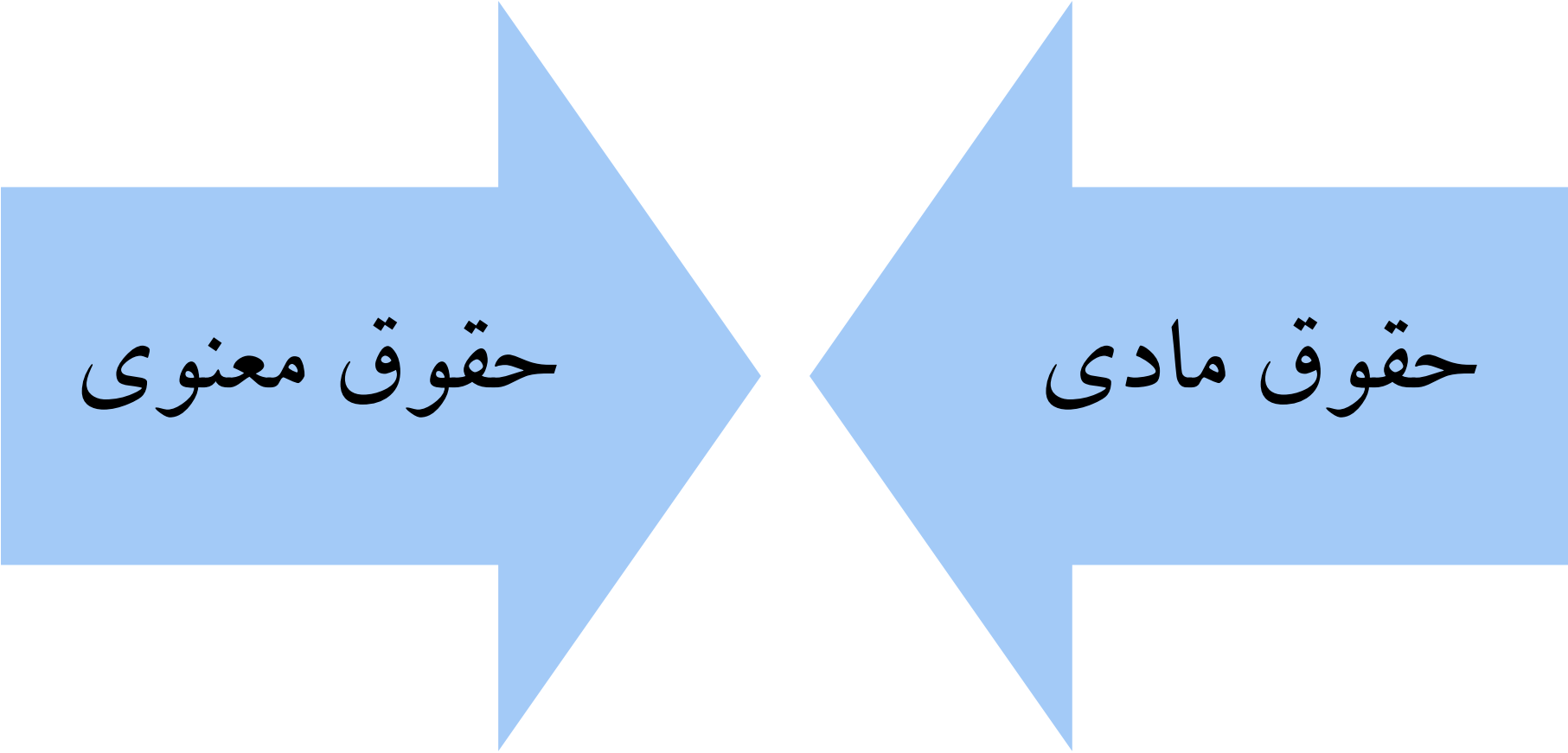
الف) جدا شدنی باشد،

ب) از حقوق قراردادی یا سایر حقوق قانونی ناشی شود

(صرفنظر از اینکه آیا چنین حقوقی قابل انتقال یا جدا شدنی از واحد تجاری یا سایر حقوق و تعهدات باشد یا خیر)

مرجع ثبت مالکیت صنعتی

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور



حقوق مادی

حقوق معنوی

بند 66 استاندارد حسابداری شماره 17

حسابداری دارایی نامشهود مبتنی بر عمر مفید آن است. دارایی

نامشهود با عمر مفید معین مستهلک می‌گردد، ولی دارایی نامشهود

با عمر مفید نامعین مستهلک نمی‌گردد.

نرخ ماده 149

شرح دارایی های قابل استهلاك		روش استهلاك
مانده نزولي (نرخ)	روش مستقيم (مدت / سال)	
گروه بيست و پنج - امتيازات و حقوق مالي		
	۲	۱- امتيازات ويهای خريد فرمول و علايم تجاري و صنعتي وغيره: ۱-۱- برای توليد مقدار معيني باشد به نسبت توليد هر سال به کل توليد معين شده ۱-۲- قرارداد برای مدت معيني منعقد شده باشد به نسبت مدت قرارداد ۱-۳- مبلغ مشخصی برای هر سال باشد در همان سال قابل استهلاك است ۱-۴- در ساير شرايط
	۴	۲- حق التأليف، حق التصنيف، ساير حقوق خريداري انحصاري
		۳- بهای تمام شده و حق الامتياز انواع فيلم های ايراني و خارجي در سال اول نمايش به حساب هزينه منظور می شود.
		۴- مخارج ايجاد و يا توسعه دارایی های نامشهود با رعايت استانداردهای حسابداری مربوط به عنوان دارایی های نامشهود شناسایی و از زمان شروع به بهره برداری از دارایی، حداکثر تا پنج سال مستهلك می گردد. در مواردیکه مخارج مذکور به ايجاد دارایی نامشهود منجر نشود، مخارج انجام شده در سال احراز اين موضوع به حساب هزينه منظور می شود.

بند 67 استاندارد حسابداری شماره 17

برای تعیین عمر مفید دارایی نامشهود، عوامل متعددی نظیر موارد زیر بررسی می‌شود :

(الف) استفاده مورد انتظار واحد تجاری از دارایی،

(ب) چرخه عمر محصول مرتبط با دارایی و اطلاعات عمومی درخصوص برآورد عمر مفید انواع داراییهای مشابه و با کاربرد مشابه،

(ج) نابابی دارایی بر اثر مسائل فنی، تغییرات فناوری، مسائل تجاری یا سایر دلایل،

(د) سطح مخارج نگهداری لازم به منظور کسب منافع اقتصادی آتی مورد انتظار از دارایی با توجه به توان و قصد واحد تجاری برای رسیدن به سطح مزبور،

(ه) ثبات صنعتی که دارایی در آن مورد استفاده قرار می‌گیرد یا تغییر در تقاضای بازار برای محصولات و خدمات تولید شده به وسیله دارایی،

(و) اقدامات مورد انتظار رقبای فعلی و بالقوه، مراجع دولتی و دیگران،

(ز) دوره کنترل بر دارایی و محدودیتهای قانونی یا موارد مشابه آن درخصوص استفاده از دارایی مانند وجود تاریخ انقضای قرارداد اجاره،

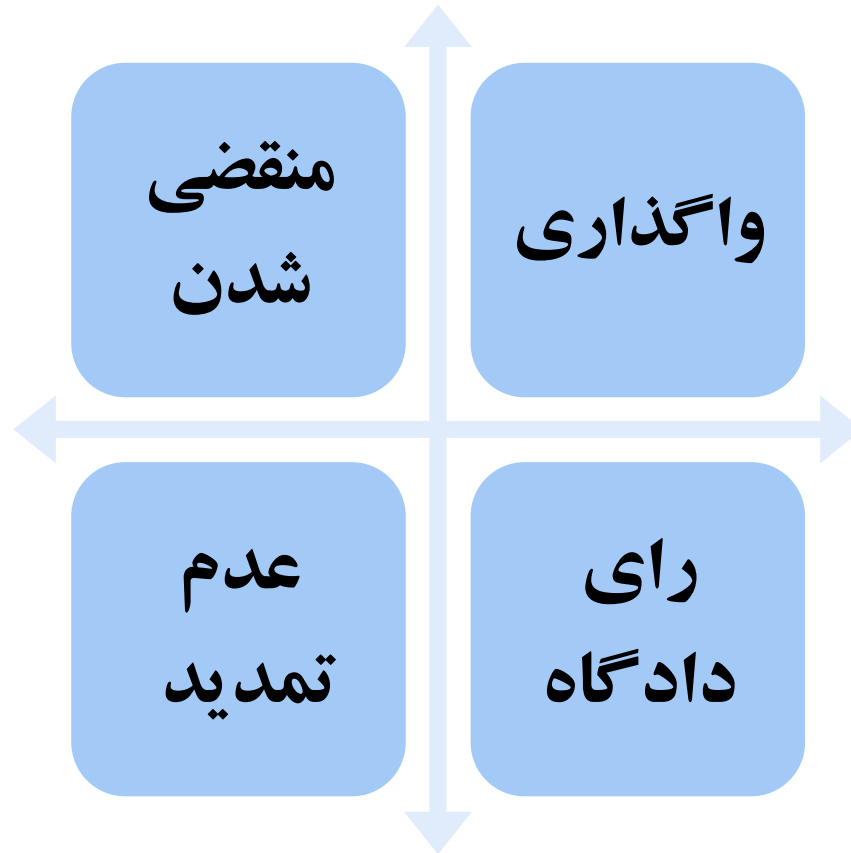
(ح) قابلیت تمدید حقوق ناشی از دارایی نامشهود مورد نظر، و

(ط) میزان وابستگی عمر مفید دارایی به عمر مفید سایر داراییهای واحد تجاری.

اعتبار گواهینامه

حق اختراع	۲۰ سال	–
اشیاء مصرفی	۳ سال	قابل تمدید تا یک دوره ۳ ساله دیگر
طرح صنعتی	۵ سال	۲ دوره ۵ ساله متوالی
گواهینامه ثبت علامت	۱۰ سال	برای دوره‌های متوالی ۱۰ ساله

مسلوب المنفعه شدن



روش **جایگزین** روش بهای تمام شده است که با حفظ شرایطی، مورد پذیرش استانداردهای حسابداری است.

ماهیت حساب مازاد تجدید ارزیابی

مازاد تجدید ارزیابی به عنوان یک **درآمد غیر عملیاتی تحقق نیافته** در سرفصل حقوق صاحبان سرمایه منعکس می‌گردد و در صورت سود و زیان جامع گزارش می‌شود.

قوانین مالیاتی مرتبط با تجدید ارزیابی

تبصره 1 ماده 149- افزایش بهای ناشی از تجدید ارزیابی دارایی های اشخاص حقوقی، **با رعایت استانداردهای حسابداری** مشمول پرداخت مالیات بر درآمد **نیست** و هزینه استهلاک ناشی از افزایش تجدید ارزیابی نیز به عنوان **هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی نمی شود.**

قوانین مالیاتی مرتبط با تجدید ارزیابی

تبصره 1 ماده 149- ادامه

کاهش مبلغ دفتری یک دارایی در نتیجه تجدید ارزیابی آن به عنوان

هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نخواهد شد.

نکته مهم درخصوص مازاد تجدید ارزیابی

مازاد تجدید ارزیابی (به استثنای مواردی که نحوه عمل حسابداری آن به موجب قانون مشخص شده است)، باید در زمان **برکناری** یا **واگذاری دارایی** مربوط یا **به موازات استفاده از آن** توسط واحد تجاری، مستقیماً به حساب سود (زیان) انباشته منظور شود.

مازاد تجدید ارزیابی دارایی ثابت - ...

سود و زیان انباشته

قوانین مالیاتی مرتبط با تجدید ارزیابی

در زمان فروش یا معاوضه دارایی‌های تجدید ارزیابی شده، مابه‌التفاوت قیمت فروش و ارزش دفتری **بدون اعمال تجدید ارزیابی** در محاسبه درآمد مشمول مالیات منظور می‌شود.

نکات آیین‌نامه اجرایی تبصره 1 ماده 149

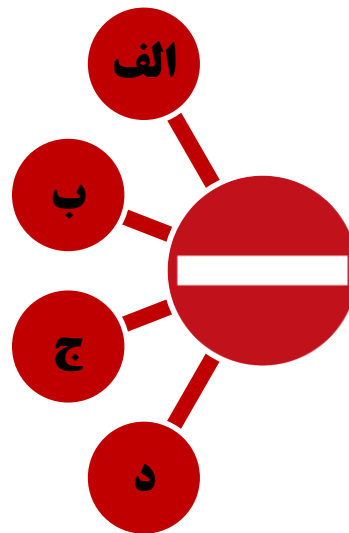
موارد زیر، به منزله عدم رعایت استانداردهای حسابداری و **همچنین تحقق درآمد در آن سال** است و **مشمول مالیات بر درآمد** خواهد بود:

پوشش زیان از محل مازاد تجدید ارزیابی

انتقال مازاد تجدید ارزیابی به حساب سود و زیان

انتقال مازاد تجدید ارزیابی به حساب اندوخته

توزیع مازاد تجدید ارزیابی به هر شکل بین صاحبان سرمایه



ماهیت حساب مازاد تجدید ارزیابی

از آنجا که مازاد تجدید ارزیابی، درآمد تحقق نیافته است، لذا افزایش سرمایه به طور مستقیم، از محل آن مجاز نیست، مگر در مواردی که **به موجب قانون** تجویز شده باشد.

آیا قانونی داریم؟؟

بله

قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

تصویب و ابلاغ شده سال 1398

ماده 14 قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

به منظور رونق تولید و ایجاد اشتغال از طریق اصلاح ساختار مالی شرکت‌ها و کارآمدسازی افزایش بهای ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌های اشخاص حقوقی، افزایش سرمایه از این محل مجاز و مشروط بر این است که **ظرف مدت یک سال پس از تجدید ارزیابی به حساب سرمایه افزوده شده و این امر فقط یک بار در هر پنج سال** امکان پذیر است.

آیا می‌توان از محل مازاد تجدید ارزیابی، افزایش سرمایه داد؟

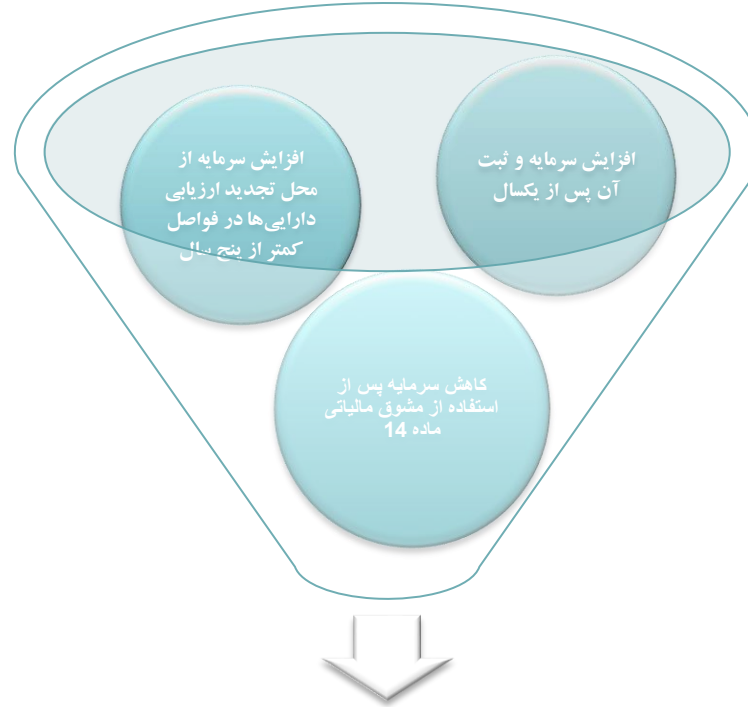
در صورتی که **ظرف یک سال پس از تجدید ارزیابی** (شناسایی و ثبت تجدید ارزیابی در دفاتر قانونی شرکت)،

تشریفات قانون جهت انتقال مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها به حساب سرمایه و نیز ثبت افزایش سرمایه نزد

مرجع ثبت شرکت‌ها را انجام دهند، مازاد تجدید ارزیابی که به حساب سرمایه منتقل می‌شود، با رعایت سایر

مقررات **مشمول مالیات بر درآمد نخواهد بود.**

اگر مفاد ماده 14 رعایت نشود؟



شمول مالیات نسبت به مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها

به نام آن که جان را فکرت آموخت



دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود

معرفی

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود شرکت های دانش بنیان عطف به جز ((ت)) بند (۲) ماده ۶ آیین نامه حمایت از تولید ، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد مصوب سال ۱۴۰۱ هیئت وزیران در تاریخ ۲۳ بهمن ۱۴۰۲ از سوی معاون علمی رئیس جمهور ابلاغ شد .

در این دستورالعمل به رویکرد و مدل های ارزش گذاری شامل بازار ، درآمد و بها جهت تخمین ارزش شرکت استفاده شود و در صورت عدم استفاده از این رویکردها باید دلایل آن از سوی ارزش گذار عنوان شود.

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود



اهداف دستورالعمل

* یکنواختی روش های ارزش گذاری در ارزش گذاری ها

* یکسان سازی چارچوب های گزارش های ارزش گذاری

* متناسب بودن مبانی قضاوت ارزش گذاری با مفروضات فعالان بازارهای مالی

* افزایش اعتماد و اطمینان استفاده کنندگان خدمات و گزارش های ارزش گذاری

در این دستورالعمل به رویکرد و مدل های ارزش گذاری اشاره شده و تاکید دارد که برای ارزش گذاری باید از تمامی رویکردهای ارزشگذاری شامل بازار ، درآمد و بها جهت تخمین ارزش شرکت استفاده شود و در صورت عدم استفاده از این رویکردها باید دلایل آن از سوی ارزش گذار عنوان شود

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود



مسئولیت ارزش گذار ونحوه انتخاب رویکرد

- ✓ مبنای ارزش صحیح وفرضیات حاکم بر استفاده از آن
- ✓ مزایا ومعايب و کاربرد هر رویکرد
- ✓ تناسب مدل ارزش گذاری با ماهیت دارایی وبازار آن
- ✓ دسترسی به اطلاعات
- ✓ هدف واستفاده کننده مد نظر
- ✓ مقررات اجباری

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود

مسئولیت ارزش گذاری و نحوه انتخاب رویکرد

تمامی مفروضات اعم از مفروضات پیش بینی عملکرد شرکت ، مفروضات مربوط به برآوردهای نرخ رشد و هزینه سرمایه ، شرایط کلان اقتصادی و صنعت و موارد مشابه باید در متن اصلی گزارش و تحت عنوان و بخش مجزا ذکر شود.

اگر مواردی بنا به درخواست متقاضی نباید در گزارش باشد ، باید حتما در قسمت حدود کار ، افشا شود، در غیر این صورت گزارش بر مبنای دستورالعمل تهیه نشده است . همچنین ارزش گذار باید در خصوص تمامی مفروضات پیش بینی عملکرد با متقاضی تبادل نظر کند و در صورت وجود اختلاف نظر با اهمیت ، موارد را در گزارش افشا کند .

مفروضات خاصی که توسط متقاضی اعلام می شود ، اگر ارزش گذار آن را غیر واقعی و یا غیر منطقی بداند ، باید آن را رد کند و ارزش گذار باید هرگونه مواردی که منجر به عدم اطمینان با اهمیت در ارزش گذاری می شود را افشا کند این موارد متفاوت از ریسک عمومی شرایط بازار یا جریان های نقدی پیش بینی شده است .

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود

رویکرد های عمومی ارزش گذاری

رویکرد های عمومی ارزش گذاری شامل بازار ، درآمد وبها ست که قابلیت کاربرد را در تمامی انواع دارایی ها و واحدهای تجاری دارند

۱- رویکرد بازار:

در این رویکرد ارزش دارایی واحد های تجاری از حاصلضرب یک معیار (متغیر) مالی یا عملیاتی (معیارهای صنعت) واحد تجاری در یک ضریب استخراج شده از دارایی های شرکت ها به دست می آید و در این رویکرد باید به شرایط زیر توجه شود:

*دارایی موضوع ارزش گذاری یا دارایی های مشابه در بورس معامله شوند .

*معاملات قابل مشاهده متوالی از دارایی های مشابه وجود داشته باشد .

*اگر شرکتی سودآور نباشد و یا سودآوری کم داشته باشد ، استفاده از رویکرد بازار مناسب نخواهد بود ، اما برای تخمین ارزش پایانی می تواند استفاده شود .

اگر دارایی فاقد جریان نقدی فعال باشد ، می توان به روش بازار ارزش گذاری کرد (همانند آثار هنری)

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود

رویکرد های عمومی ارزش گذاری

۲- رویکرد درآمدی: در این رویکرد ارزش یک دارایی بر اساس پیش بینی درآمد ناشی از آن دارایی و بر اساس جداول مالی از جمله گردش وجوه نقد ، تعیین می گردد.

روش گردش وجوه نقد آزاد: این روش هنگامی قابل استفاده است که تفکیک درآمد براساس اجزای سرمایه گذاری امکان پذیر است در این روش ، جریان نقدینگی خالص ناشی از دارایی مورد ارزیابی قابل پیش بینی است و این نتیجه ملاک ارزش گذاری قرار می گیرد و سپس ارزش فعلی آن بر اساس نرخ تنزیل معین محاسبه می گردد . درصد قابل توجهی از رقم حاصل از ارزش فعلی وجوه نقد به عنوان ارزش دارایی محسوب می گردد . باید توجه داشت که نرخ تنزیل در هنگام محاسبه ارزش فعلی جریان نقدینگی آزاد باید منعکس کننده خطرات مرتبط با نوع دارایی نیز باشد

صرفه جویی در هزینه : وجود بعضی دارایی ها در یک کسب و کار موجب کاهش هزینه ها خواهد شد . در مورد این نوع دارایی ها می توان با تخمین و یا تعیین مقدار هزینه صرفه جویی شده در نتیجه به کار گیری از دارایی مورد نظر و در طول عمر مفید دارایی ، ارزش آن را تخمین زد . برای مثال طراحی و استفاده از یک نرم افزار رایانه ای در یک سازمان می تواند موجب کاهش هزینه هایی چون هزینه پرسنلی ، سر بار و ... شود .

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود

رویکرد های عمومی ارزش گذاری

۳- رویکرد هزینه ای : این رویکرد مبتنی بر هزینه بوده و شامل روش های زیر است :

روش جایگزینی: با این روش می توان با استعلام قیمت یک دارایی با ویژگی های ذاتی مشابه و یا خصوصیات رضایت بخش جایگزین با دارایی مورد نظر ، حداکثر ارزش آن دارایی را به دست آورد . این روش هنگامی کاربرد دارد که دارایی مشابه یا دارایی با خصوصیات رضایت بخش جایگزین ، موجود باشد و امکان استعلام قیمت آن به سادگی امکان پذیر باشد .

روش مالکیت مجدد: در مواردی که برآورد میزان هزینه های مورد نیاز برای دستیابی به دارایی مورد نظر امکان پذیر باشد ، می توان با تخمینی از هزینه ها ، حداقل ارزش یک دارایی را محاسبه کرد

هزینه های دفتری: در صورتی که مستندات هزینه های انجام یافته به منظور حصول یک دارایی در دسترس بوده و صحت آن ها مورد قبول طرفین باشد ، می توان با استناد به آن ها حداقل ارزش یک دارایی را تعیین کرد.

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود

عوامل موثر بر ارزش دارایی های نامشهود



- ✓ طول عمر مفید طرح
- ✓ دسترسی به ابزار و امکانات توسعه و گسترش طرح
- ✓ درک و شناخت رفتار عمومی و احساس نیاز مشتریان و مصرف کنندگان
- ✓ میزان حمایت ها و مجوزهای حقوقی از اختراعات و اکتشافات و طرح های ابتکاری و خلاق
- ✓ چرخه حیات طرح ها و پروژه ها ، به این معنی که در چه مرحله ای از مراحل رشد قرار دارند
- ✓ توانایی سود آوری و یا کاهش در هزینه ها
- ✓ نوع و اندازه بازار هدف
- ✓ مزایای رقابتی طرح یا اثر
- ✓ قیمتی که مشتریان حاضر به داد و ستد و یا خرید و فروش آن هستند

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود



رویکرد ارزش گذاری دارایی های نامشهود

در این دستورالعمل آمده است از عوامل مهم در ارزش گذاری دارایی های نامشهود، عمر اقتصادی دارایی است. عمر دارایی های نامشهود می تواند معین یا نامعین باشد و در تعیین دارایی های نامشهود باید این عوامل در نظر گرفته شود:

* استفاده مورد انتظار واحد تجاری

* چرخه عمر محصول

* اقدامات رقبا

* سطح مخارج نگهداری

علاوه بر اینها عامل های قانونی، فناوری، عملکردی و اقتصادی باید به صورت منفرد و با یکدیگر در تعیین عمر اقتصادی دارایی های نامشهود در نظر گرفته شود. به عنوان مثال عمر قانونی یک دارایی می تواند ۵ سال باشد ولی محصول رقبا در طی ۳ سال وارد بازار شود.

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود



انواع طبقات دارایی های نامشهود

دارایی های نامشهود مرتبط با بازاریابی: این دارایی ها برای مقاصد ترویج محصولات و خدمات استفاده می شوند. نمونه رایج عبارتند از علامت تجاری، دامنه اینترنتی، نام تجاری، طراحی خاص تجاری و برند

دارایی های نامشهود مرتبط با مشتری: این دسته فهرست مشتریان، قرارداد با مشتریان و روابط قراردادی و غیر قراردادی با مشتریان از قبیل شبکه نمایندگی ها را شامل می شود

دارایی های نامشهود مرتبط با هنر: این دسته از دارایی ها از حقوق ناشی از آثار هنری مانند کتاب، موسیقی و همچنین حفاظت های حق تالیف غیر قراردادی به دست می آیند

دارایی نامشهود مرتبط با فناوری: از حقوق قراردادی و غیر قراردادی استفاده از فناوری و دانش فنی ثبت اختراع شده یا نشده، پایگاه داده، نرم افزار، فرمول، طراحی، فرآیند و دستور ساخت و تولید به دست می آیند

آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد



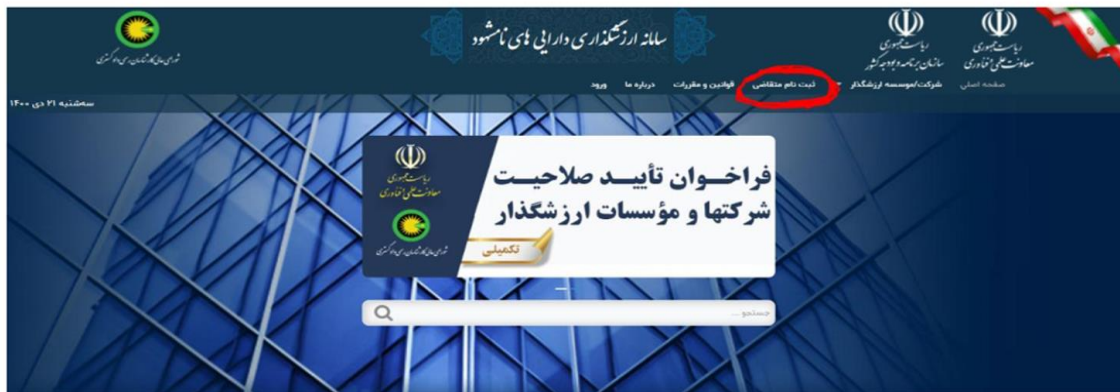
طبق بند ۲ ماده ۶ آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد

برای ارزشگذاری دارایی های نامشهود باید از گزارشات ارزش گذاری شرکتهای ارزش گذار

داری مجوز از معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری استفاده نمود .

سامانه ارزش گذاری دارایی های نامشهود

به سامانه ارزش گذاری دارایی های نامشهود به آدرس sadan.isti.ir مراجعه و بر روی سربرگ "ثبت نام متقاضی" کلیک نمائید.



در صفحه باز شده نسبت به تکمیل اطلاعات شرکت خود اقدام نموده و رمز عبور مورد نظر را در قسمت مربوطه وارد و گزینه ذخیره را بزنید.

در صفحه باز شده نسبت به تکمیل اطلاعات شرکت خود اقدام نموده و رمز عبور مورد نظر را در قسمت مربوطه وارد و گزینه ذخیره را بزنید.

WWW.NIANELECTRONIC.COM

سامانه ارزش گذاری دارایی های نامشهود

سپس سربرگ ورود را انتخاب نموده و نام کاربری (شناسه ملی شرکت) و رمز عبور خود را وارد نموده و گزینه ورود را بزنید.



پس از ورود در صورت درخواست، رمز عبور جدیدی را انتخاب و وارد نمایید.

سامانه ارزش گذاری دارایی های نامشهود

سپس در ورود به پورتال خود، سربرگ ثبت "ثبت درخواست ارزش گذاری" را انتخاب و موارد خواسته شده را تکمیل نمایید. در قسمت شرکت ارزش گذار، شرکت حسابداری و مشاوره مدیریت آتی نگر برتر ایرانیان را انتخاب نموده و گزینه ثبت را بزنید.

The screenshot displays the NIAN ELECTRONIC portal interface. At the top, there's a navigation bar with the NIAN ELECTRONIC logo on the left and a user profile section on the right. The main content area features a form titled "ثبت درخواست ارزش گذاری" (Asset Valuation Request Registration). The form includes several input fields and dropdown menus. A red box highlights the "ثبت درخواست ارزش گذاری" dropdown menu, which is currently open, showing a list of options. Another red box highlights the "ثبت درخواست ارزش گذاری" option at the bottom of the list. The page also includes a sidebar with navigation links and a footer with the NIAN ELECTRONIC logo.

پس از آن درخواست ارزش گذاری شما برای مجری ارسال می شود. جهت تایید درخواست ثبت شده در سامانه با شرکت ارزش گذار تماس بگیرید.

سامانه ارزش گذاری دارایی های نامشهود



جدول نهایی ارزش گذاری دارایی های نامشهود شرکت نیان الکترونیک با ماخذ

شهریور ۱۴۰۱

ردیف	نوع دارای نامشهود	ارزش (ریال)
۱	اختراعات	۱,۱۴۳,۷۸۴,۰۰۰,۰۰۰
۲	استانداردها	۶,۶۹۵,۴۰۰,۰۰۰
۳	مجوزها	۱۴۷,۵۶۱,۸۰۰,۰۰۰
۴	نمایندگی ها	۶۳,۲۸۳,۴۰۰,۰۰۰
۵	نیروی انسانی	۲۹۹,۵۸۳,۶۰۰,۰۰۰
۶	دانش فنی	۲۷,۸۴۴,۷۰۵,۰۰۰,۰۰۰
۷	برندینگ	۱,۴۰۲,۰۱۰,۳۰۰,۰۰۰
	جمع کل (ریال)	۳۰,۹۰۷,۶۲۳,۰۰۰,۰۰۰

بحروف : سی هزار و نهصد و هفت میلیارد و ششصد و بیست و سه میلیون ریال



مزایای اجرایی ارزش گذاری دارایی های نامشهود

آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد



طبق بند ۲ ماده ۶ آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد

الف : دستگاه های اجرایی مجازند در مواردی که نیاز به کارشناسی در حوزه دارایی های نامشهود وجود دارد ، از گزارشات ارزشگذاری کارشناسی شرکت های ارزش گذاری دارایی های نامشهود دارای مجوز از معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور استفاده نمایند.

آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد

مزیت ۱:

طبق بند ۲ ماده ۶ آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد

ب- شرکت ها و موسسات دانش بنیان مجازند معادل ارزش فنی محصولات دانش بنیان خود را براساس گزارش شرکت های فوق الذکر به عنوان دارایی نامشهود در دفاتر خود شناسایی نموده و معادل آن را به حساب افزایش سرمایه منظور کنند. سازمان بورس و اوراق بهادار مجاز است صورت های مالی حسابرسی شده این شرکت ها را ملاک عمل قرار دهد.

آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد

تبصره ۱ ماده ۱۴۹ اصلاحی ق. م. م

ماده ۱: افزایش بهای ناشی از تجدید ارزیابی دارایی های اشخاص حقوقی با رعایت استانداردهای حسابداری مشمول پرداخت مالیات نمیشد.

با رعایت شروط زیر:

- تبصره ۱: باید ظرف یکسال از تجدیدارزیابی (شناسایی و ثبت تجدید ارزیابی در دفاتر قانونی شرکت) تشریفات قانونی جهت انتقال مازاد تجدید ارزیابی به حساب سرمایه و نیز افزایش سرمایه نزد اداره ثبت شرکتها انجام شود.
- تبصره ۲: اشخاص حقوقی که از محل فوق اقدام به تجدید ارزیابی نموده اند تا مدت ۵ سال مجاز به افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی آن گروه از دارایی نخواهند بود.

و

آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد



مزیت ۲:

طبق بند ۲ ماده ۶ آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد

ب : سازمان بورس و اوراق بهادار مجاز است صورت های مالی حسابرسی شده این شرکت ها را ملاک عمل قرار دهد

آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد

طبق بند ۲ ماده ۶ آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد



پ- سازمان حسابرسی مکلف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه نسبت به اتخاذ تمهیدات لازم برای اجرای صحیح و کامل استاندارد حسابداری شماره (۱۷) با عنوان دارایی نامشهود از جمله دارایی های فکری، حقوق ناشی از قراردادها و مجوزهای قانونی و نیز سرمایه انسانی، سازمانی و ارتباطی (شبکه ای) با تاکید بر ثبت دانش فنی و حق ثبت اختراع اقدام نماید

معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تهیه دستورالعمل اجرایی نحوه ارزش گذاری دارایی های نامشهود شرکت های دانش بنیان اقدام و ابلاغ نماید.

آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد

مزیت ۳:

طبق بند ۲ ماده ۷ آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران در جهت کمک به توسعه نظام تامین مالی نوآوری از طریق بانک های دولتی و صنعت بیمه مکلف است نسبت به بسترسازی برای استقرار نظام اعتبارسنجی و گسترش دایره شمول وثایق از جمله داراییهای نامشهود و تضامین در نظام بانکی برای شرکت های دانش بنیان و نوآور اقدام نماید



سمیه پرهیزکار

معاونت مالی گروه زبان
عضو هیئت مدیره شرکت زبان الکترونیک



دکتر محسن معینی زاده

عضو کمیسیون مالیات اتاق بازرگانی
حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری



دکتر محمد علی ساری

عضو هیئت علمی دانشگاه
مشاور رسمی مالیاتی و کارشناس رسمی دادگستری



pardazeshandishan.r.s@gmail.com

05137058060

09022299925

<http://atipars.ir/sepidar>



Atinegar.bartar@gmail.com

05137601201-3

09022299915

<http://www.b2n.ir/atineb>